

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, September' 28-dikán 1821.

Spanyol Ország.

Számos Regimentek, vagy is inkább csak Regiment - törzsökök vettek, mint mondják, parancsolatot, hogy útjokat a Pyreneumi hegyek felé vegyék, 's hogy, mint ezt is mondják, a tiltott portékáknak titkon való behoztatását és a Spanyol Országból Francia Országba szaladott békételeneknek a hazával való közösüléseket akadályoztassák.

A' Bayonnéból Sept. 6-dikán indúlt tudósítások szerint Saragossában nagyon fontos dolog fordúlt elé. Az ármádának egy része a Generalis Riegó vezérlete alatt, új Revolútiót akart csinálni, hanem a' plánumja felfedeztetvén, Generalis Riegó elfogattatott 's a' Leridai erős várba vitettetett.

Az Alsó Pyreneumi Departamentből Oleronból, ekképpen irtak ugyan ezen történetről Sept. 5-dikéről: — „Éppen most esse tudomra, hogy Saragossában Aug. 30-dik és 31-dik napjain nagy nyughatatlankodás fordúlt elé, azért, hogy itt proklamálni akarták a' Respublikát. A' plánum, a' Polgári Kormányozónak La Morénának állhatatos magaviselete-miatt szenvedett hajótörést. Az özszeesküvésnek feje, néhány Francia tisztekkel, 's az Özszeember nevű volt Ujság' Redaktorával együtt, Generalis Riegó volt. Hanem a' sergeknek más része nem tartott velük.

Számos személyek elfogattattak, és Riegót, a' ki futásra vette a' dolgot, kergetik. —

A' Párisi Gazette is közöl ugyan ezen történetről, a' maga' magános levelezőjétől, egy tudósítást. Már ez sokkal újabb dátumú. Sept. 8-dikán indúlt Bayonnéből. A' foglalata ez: —

„Minket arról tudósítanak a' mi Oleronból Sept. 6-dikán indúlt leveleink, hogy Saragossában Aug. 30-ikán nevezetes özszeesküvés ütött ki. Generalis Riegó, valami Cugnet-de-Montarlot nevű Francia Emigrans, a' ki régebben a' Homme-Gris Ujságlevelék' Redaktora volt, 's több más Francia Szökevények által segítettvén, a' Respublikát proklamálni mérészlette. Saragossában Aug. 30-dik és 31-dik napján nagy zengés uralkodott. Hanem a' sergek nagyobbadon ellene szegezték magokat az Özszeesküvés' Szerzőjinek, 's így történt, hogy ezek a' magok' plánumjokat a' város lakosai nagyobb részének örömeire, végre nem hajthatták. Már az Özszeesküvés' tagjai közzül többek elfogattattak. Riegó futásra vette a' dolgot, de utánna eredtek, 's éppen most olly hír kerekedett szárnyra, hogy elfogták 's a' Leridai kemény várba zárták volna. —

„Mi úgy halljuk Madridból (így folytatja szavait a' Gazette), hogy Király és Királyné ö Felsegek Sant Ildefonsóból Es-

curial felé folytatván útjokat; midőn Segoviában néhány minutáig megállapodtak volna, olly közönséges kiáltozás által fogadtattak: Éljen a' Király! Éljenek a' Bourbonok! Veszzen-el a' Constitúció! —

„Azt beszélük, hogy Biskáyában, Alavában, Navarrában, és Guiposkovában a' nép a' most uralkodó systema eránt tellyességgel nem jó indulattal viseltetvén, ez adott volna alkalmatosságot arra, hogy az Országban több Regementek parancsolatot vegyenek az ezen Északi tartományok felé való útnakindulásra: hanem mások sokkal meszszebb-néző okait gondolják annak, hogy ezen katonaság erre felé gyülekezik. —

„A' Madridban lévő Francia Követ Lagarde, panaszt tett a' külső dolgokra ügyelő Spanyol Ministernél, ezért, hogy a' Regulateur nevű Journál, a' melly Madridban Francia nyelven irattatik, a' külső Országlószékek 's legkülönösebben Francia Ország ellen naponként nagyon rút mocskolódásokat hirdet-ki. De nem lett semmi sikeres fogamatja panaszának. —

„A' Kataloniai Regement parancsolatot kapott, hogy sietve Új-Kastilia felé vegye útját, a' hol, mint mondják, attól tartanak, hogy közönséges támodás fog kiütni a' Constitúció ellen.

„A' Patrióta társaságok meghatározták, hogy társaságaikban minden titulusokat eltöröljenek, 's egymás eránt csak a' Polgár titulussal éljenek. Ugyan ezen intézetet, melly az 1792-tödik esztendőbeli Francia Jákobinusoknak követtetése, Spanyol Országban is bevették több Municipális tisztí karok. —

Egész felvilágosodott tudósításokkal még nem szolgálhatunk a' Saragossai történetekről. Annyi bizonyos, hogy ott nagyon veszedelmes környüállások közé helyheztetődött a' közönséges csendesség. A' történet még eddig legnyilvánosságosabban azon levelekben beszélletik elé, a' mellyek Sept. 5-dikén indultak Saragossából, 's a' mellyeknek ennyiben áll summa foglalatok: —

Az alatt, míg Gen. Riegó az igazgatása alá tartozott tartománynak Tiera-Baja nevű vidékein egy kerülést tett volna, Saragossában valami siketpezsgés támodván a' nép közt, ez arra indította a' tisztí karokat, hogy olly intézeteket tegyenek, hogy a' csendességnek megháborittatására czélzó iparkodásokat, mellyeknek már jelei mutatták magokat, elhárithassák. Olly hírkelt vala szárnyra, hogy némelly emberek Aug. 29-ikére virradó éjjel ekképpen kiáltoztak volna a' piacon: Éljen a' Respublika! Ezen kiáltozás nyughatatlan gondolkodást gerjesztett az elmékben. Valami Villamor nevű embert beadtak, hogy ő lett volna a' kiáltozás' kezdője, 's ötet azonnal elfogták. Aug. 31-dikén azonközben rendkívülvaló Kurir érkezvén Madridból, ez olly parancsolatot hozott Riegóhoz, hogy a' Fő Kapitányságot azonnal adja által a' tartomány' Polgári Kormányozójának, maga pedig vegye útját Leridába, 's ott legyen felvigyázás alatt. Egyszermind tiszték is többek vettek parancsolatot, hogy a' várost oda hagyván vegyék útjokat különbkülömb megnevezett helyekre. A' Constitúció nevű Regement is parancsolatot kapott, hogy vegye útját Kataloniába. A' Polgári

Kormányozó pedig még ez napon Proklamációt intézett a néphez, a melyben egyebek között ezen szavak fordultak elé: „Ha előtettek azon gonosz cselekedetek, mellyeket el akarának követni, annak idejében, a magok tellyes kiterjedése szerint le fognak rajzoltatni, hideglelési részketés fog meglepni benneteket, és csudálkozni fogtok azon, hogy illy nagy gonoszság valamelly emberi szívben csirázhatott ki. Azonközben addig is, míg mindeneget megtudhatnátok, tudjatok-meg mostanában is ennyit: hogy életeteknek, tulajdonaitoknak, és Constitútiótoknak, egy Faktzió bolond dühösségének áldozatjává kellett volna lenni; s hogy egy résznek tagjai azon iparkodtak csábító fogások alatt, hogy Saragossa városát a retentőségek, a fejetlenség, a halál, és a zürzavarok Cháosává tegyék.“ —

Mínthogy Gen. Riegó ezen Kurirnak Saragossába lett érkezésekor nem volt jelen ezen városban, erre nézve a Polgári Kormányozó azonnal egy tisztet küldött-el, hogy neki a Madridból érkezett rendelkezéseket megvigye, s egyszersmind, hogy azt is adja tudtára, hogy azon helyről, hol ezen tiszt találni fogja, azonnal és egyenesen vegye útját Lerida felé, a nélkül, hogy elébb Saragossában megjelenne. Ezen tiszt Saragossától 10 mérföldnyire Bujaroloz nevű helységben találkozott Riegóval, ki, a dolgot megértvén, úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy ő vissza fog térni Saragossába, s oda valóssággal vissza is indult, hanem a tisz, egy oldalfélt való úton ötet megelőzván, czélzását meggátolta; tudni illik az által hogy Saragossába Sept. 2 dikén virradólag megérkezvén, a Polgári Kormányozót Riegónak czélzása felől tudósítván, a ki azon-

nal megtette az ellenkező rendelkezéseket; fegyveres csapatokat küldött elejébe; s a nemzeti sergeket is kiállította az őrző sereggel és számos polgárokkal együtt. Tanácsot is tartott a dolog eránt, melyben olly határozás tétetett, hogy Riegó elejébe Deputázió küldetessék, a melly ötet vegye arra, hogy ne jöjjön Saragossába. Ezen Deputázió ötet a várostól két órányi távolságra Puebla nevű faluban találta. A Deputáziónak tagjai voltak: Generalis Torres, Constitúziós Alcade Bagices, s Oberster Caminero — kiknek tanácslását végezetre Riegó elfogadván, Lerida felé haladék nélkül útnak indult. Hanem útjában, September 3-dikán, Proklamációt intézván a Saragossai őrző sereghez, abban a maga Patriótai gondolkodása módját dicséri, s az ellen, hogy hivatalától illy rendetlenül fosztatott-meg, panaszkodik. — Library Cluj

Az ő letéttetésének okáról azonközben nagyon sokféle hírek keringenek, valamint szintén azon Összeesküvéstről is, melyről a Polgári Kormányozó a maga feljebb említett Proklamációjában emlékezett. Az elfogattatott személyek ellen folytatandó pernek kimenetele mindeket világosságra fog hozni.

A melly tudósítások az Arragoniai történetekről ezen mai M. Kurirunk elejébe talátnak, a Sept. 14-dikén indult Párisi Ujságleveleknek nagyon summás foglatjaik valának. Az éppen itt feljebb eléfordult hovebbecke tudósítás is hasonlóképpen a Francia Ujságlevelekből vétetett, s ez már újabbacska, mínthogy a Sept. 16-diki Ujságlevelekben találhatik. De a melly felől meg kell jegyezni, hogy némelly Ujságlevelekben, illy kezdő sza-

vak locsáttattak elejébe: „Az a' gyanú, hogy a' Revolúziós rész azon dolgozzék, hogy a' maga' széles kiágazása által a' Monarchiának, még Spanyol Országban fenn álló, csak árnyék-képét is semmivé tegye, s a' Respublikának és a' Nemzeti Conventnek felállíttatását siettesse, a' Saragossából érkezett legújabb tudósítások által tellyesen megvalóságosított. Beszéllek azonban, hogy az Aranykút béli Orátorok a' plánumnak semmivétettetéséről hamarabb tudósíttatván, mint az Országlószék, minden iparkodással azon dolgoztak, hogy az ezen tárgyról folyó beszédeket nagyításoknak lenni a' néppel elhithessék, Riegót pedig minden vádak ellen, mellyekkel terheltetett, oltalmazzák.“

Hanem akármelly felől tekintsük is ezen környüállásokat, minden esetben nagy homály fedí még most ezen egész dolgot, annyival is inkább, hogy a' Saragossai Polgári Kormányozó Sept. 4-dikén egy 2-dik Proklamátziót intézván a' néphez, ebben azt mondja: Hogy a' Riegó' letétetésének semmi öszszeesatolódása nincsen azon öszszeesküvéssel, melly által a' Respublika' felállíttatása tárgyoztatott.

* * *

A' mi Madridi tudósításaink csak Sept. 3-dik napjáig terjeszkednek. Fontosabb foglalatjok ennyiben áll:

A' Sept. 1-ső napján kijött Universalban egy több tekintetben nevezetes nyilatkozatás találtatik, mellyet a' Madridi úgynevezett Militzia (polgárkatonaság) az Aug. 20-dikén és 21-dikén eléfordúlt törénetekre nézve intézett ezen tartomány-

nak Politikai Kormányozójához, s a' melyben illy kifejezések olvastatnak: — „Ha némelly előrenemvigyázók a' magok gondolatlan buzgássok által ragattatván, a' szabadság' és törvény' neveiket nyelveiken pengetni, s azonban az elsőt lábaik alá tapodni a' másodikat pedig kicsufolni akarnák, az illyeneknek azt jóvallja a' Militzia, hogy ennekutánna bölcsőbbek és vigyázóbbak legyenek. Ha a' közönséges csendességet többé valamely Faktzió vagy a' gyalázatos indulatoskodás, meg fogják háborítani, ekkor a' Nemzeti Militzia is kötelességének fogja esmérni, hogy mind annak mind ennek gátat tegyen. Azok a' szomorú de hasznos tudományok, mellyeket nekünk a' Revolúziók adtak, arra tanítanak bennünket, hogy a' Faktziókról a' Fejéttenségre csak egy lépés vagyon, de a' melly mind azok között a' legveszedelmesebb, a' mellyeket valamely nemzet tehet. Reménljük, hogy Spanyol Ország mentt fog ezen lépéstől maradni, mint-hogy ha ezen Hydra a' maga' fejét fel akarná emelni, az ő semmivétettetésére minden jó emberek fegyverhez fognak kapni. Excellentiás Ur! a' Militzia úgy itél, hogy gondolatait elég nyilvánosságosan kimagyarázta, s az Országlószék előtt azon kívánságát, hogy ez, a' törvényeket, az efféle sérelmes megtámodtatások ellen erős és hatalmas kezekkel védelmezze, eléggé kinyilatkozattatta, a' nélkül mindazáltal, hogy magát ezen Militzia az Országlószék' akaratja' betöltetésére, mint eszközt ajánlaná, mivelhogy ő, mint szabad és független sereg, a' Constitútziónak és a' törvényeknek mindenkor az ő első oltalmazójok akar maradni.“ —

Ezen nyilatkozatáson sok féle módon török a' fejeket az Aranykút' Orátorai, sok-

féléképpen magyarázzák, 's a' többféle magyarázatokhoz képpeszt ez, némellyek előtt kedvet talált, mások boszszankodnak érette. Sept. 2-dikán estve olly hevesen veteledtek felette az Orátorok, hogy végezetre nagy zürzavarok között 's nagy mér-gelődéssel oszlottak széllyel.

Az új Hadi Minister Generalis Cantador valósággal nem fogadta-el a' Ministerséget. Őtet Karthagenában, a' hol lakott, kineveztetése után azonnal boszszúsággal illette a' nép. Estve Charivari (macskanyivogási) muzsikát csinált az ablaka alatt, 's a' Traga-la-perrót éneklette. A' Király, Generalis Gregorió Rodrigez nevű, hasonlóképpen nagyon idős, Ágyuzó General-Lieutenantot nevezte helyébe Hadi Ministerré: hanem a' Liberalis rész ennek kineveztetésével még kevesebbé van megelégedve, mint az előbbenivel volt; elégtelennek, az eltöröltetett Inquisitzió' barátjának 's egyéb effélének nevezvén a' közönséges levelekben, arra no-gatja, hogy ez se válolja-fel a' Ministerséget.

A' Spanyol Liberalis és Frantzia Royalista irók szörnyen heveskednek egymás ellen, mellyre illy példát hoz-fel az egyik Bécsi Német Ujság: —

„A' Gazette-de-Francében (úgymond) illy Czikkelly találtatott Sept. 14-dikén: „Madridban a' Dühösködők' Journálja (a' Regulateur) a' Gazette-de-Francét folyton-folyva tiszteli a' maga elmés gunyolásaival. Megvalljuk, hogy mi ezen Journálnak, melyben az elveszettség a' hiúsággal, mint valamelly díj-koszorú felett úgy vetélkednek, igen nagy köszönettel tartozunk; ez egy napot se mellöz-el a' nélkül, hogy a' mit mi a' szerencsétlen

Spanyol Országának állapotjáról 's a' minden Országok' úgy nevezett Liberalisai-knak valóságos plánumjaikról megmondótunk, mind meg ne erősítsen. Ezen plánumoknak a' célja éppen nem kissébb annál, hogy minden törvényes intézetek 's minden Dynastiák felfordittassanak, és hogy Európá gyászszal, ömlásokkal, vérrel és könyhullatással borítsassék-bé. Ezen Madridi Jakobinusok olly kinyilt együgyűséggel mutogatják-ki a' magok átkozott célzásaikat, mint mi azokat töllök tellyességgel nem vártuk volna. De talám csak néhány gondolatlanok azok ököztök, kik a' parancsolat ellen, az ármáda derekát hebehurgyálkodva megelőzvé, a' táborozás plánumát vigyázatlanságból kinyilatkoztatták. — „Mi sokkal nagyobb tekintettel viseltetünk Olvasóinknak gyenge érzése eránt, mint sem hogy itt mind azokat az alacsony-ságokat leirni akarnók, mellyeket a' Madridi Maratok, az Európában, 's kiváltképpen Francia Országban, a' mellyet 10,000 Spanyol Sansculottokból álló sereggel meg akarnak hódoltatni, találtató becületos dolgok ellen ki-árosztanak.

Úgy itélünk, hogy nem szükség többet beszélnünk azoknak meggyőzöttetés-sekre, a' kik még azon bánatos resultátumok eránt, mellyeket mi már még ezen Spanyol revolúciónak kezdetében megjövendeltük volt, kételkedhetnének. Egy olly Országban, hol az efféle dühösködők a' Legitimus Monárkhának szemeik előtt 's az Orzáglótiszteknek helybehagyásával illy tudományokat kihirdetnek, a' legrettenetesebb történetek elkerülhetetlenek.“

Spanyol Amerika.

A' Csendes tenger' öbleiben lármá-

sedni kezdettek a' környülállások. A' Buenos-Ayresi tudósítások erősítik, hogy az azon tengereken vezérkedő Anglus Admirális Hardy tovább nem engedi, hogy P e r u n a k partjait Lord Cochrane, Ch i l i ' Admirálissa tovább is megszállva lenni erősíttesse. A' Londoni Kurir ekképpen ír ezen dologról: — „Mi már régebben is jelentettük, úgy mond, hogy Lord Cochrane azon jusun, hogy ő Chilinek hadi hajóival, a' Perui partokat megszállva tartja, több Anglus hajókat, azon gyanura nézve, hogy Spanyol portékával volnának terhelteve, letartóztatott, 's azokat a' nevezett Anglus vezérnek kívánságára 's minden nyilatkozatásaira is, mind ez ideig ki nem adta. Az is tudva van, hogy Hardy Ur maga Lord Cochranéhoz menvén, nálla ezen történetről személyesen panaszkodott, de nem lett semmi sikere ezen fáradságának, minthogy azután Valparaisóba vissza érkezvén, ott, szóval, illy nyilatkozatást tett egy Deputációnak, melyet a' Valparaisóban lakó Anglus kereskedők, kérdezősködni, hozzá küldöttek: — „Mint hogy 1) ször, Chili' hadi hajóji sok Anglus kereskedő hajós Kapitányokat 's egyéb Anglus embereket megbántottak, 's a' Chiliben lévő Országlószék nem csak hogy az elfoglalt hajókat ki nem adatta, hanem azokról még hajós legényeket is vétetett-el 's kényszerített a' maga hajójin való szolgálatra — 's minthogy továbbá 2) ször, Chilinek hadi hajóji nem hogy egész Perú partjait megszállva tarthatnák, hanem 12 mértföldnyi hosszúságú partjának megszállására sem elégségesek: erre nézve ő (Sir Hardy Tamás) arra határozta magát, hogy azon Hirdetését Chili Admirálisának, melly által Peru partjait, a' mult esztendőben Augustusban, megszállott állapotban lenni kihirdettette, to-

vábbá nem fogja megesmerni (a' tromfort tromfal fogja ütni).“

Lord Cochrane azonközben még a' legújabb tudósítások szerint is, Arikát (Limán alól Délfele) elfoglalván, az ott találtatott, nem csak Spanyol hanem Anglus hajókat is letartóztatta. — Generalis San Martin, Chili' sergeinek fő vezére, Apr. 30-dik napján a' Huachói kikötőhelyben 1000 embereket hajóra ültetvén, azokkal valami titkos expedízióra evezett-el (gondolják, hogy Panama felé vette evezését).

N á p o l y.

A' Lipsia nevű, Austriai Cs. Kir. Fregát, a' melly eddig a' Nápolyi tenger-öbölben állott, ezen öblöt Julius 19-dikén oda hagyta, hogy a' Montecuculi és Huszár nevű hadi Briggekkel, 's az Arethusa nevű Goelettével a' Levantéra evezett, és ott addig is, míg Velenczéből a' Hebe nevű fregát is megérkezhetne, az Austriai nemzeti kereskedő hajókat minden esetben védelmezze. Olly rendelések vannak ezen hajós csapat' vezérének Oberster Armeni Urnak elejébe adattatva, hogy a' hadakozó részek eránt ugyan tellyes és tökéletes neutralitást tarttson, de azonban mind azokat a' hajókat letartóztassa, mellyek az Austriai kereskedő hajókat bántó-dással illetnék.

T r i p o l i s.

A' Velencei Ujságban illy tudósítás találtatik Tripolisból Aug. 21-dik napjáról: — „Olly parancsolatot vévén az itt lévő Pascha Bey a' Török Császártól, hogy hadi hajóit, a' Porta' számára tartssa készen: ehez képpest innét nyolcz fegyveres hajók September elején a' tengerre kivezni szándékoztak; ezek elevezvén, egy máso-

dik hajós osztály is fog ugyancsak itt úthoz készülni, 's 20 napok' eltelte alatt ez is kiveezni. Valamint az Egyiptomi Pascha által kiküldetett 12 hadi hajókat, úgy ezen Tripolisi hajós csapatokat is mind Ismail Gibraltar fogja vezérleni. A' Tunisból és Algierből hasonlóképpen minden órán kivezendő hajós sergek ellenben tulajdon magok Kommandánsaik által fognak vezéreltetni — 's mind ezek, minekutánna mind össze gyűltek, a' Capadan - Pascha (Török fő Admiralis) vezérlése alatt fognak csatázni, ki is, a' nélkül, hogy a' Görögök által gátoltatott volna, Rhodus-hoz mar megérkezett vala.

B é c s.

Császár és Király ö Felsőge kívánt jó egészségben lévén, tegnap délután néhány Magyar és Német Granadiros Batalionoknak tüzzel való gyakorlási próbatartásokat méltóztatott szemlélni a' Bécs mellett Schönbrunn felé találtató Smölcz neví, nagy kiterjedésű halmos vidéken.

A' Gazetta - di - Milano illy Ediktumot közölt Sept. 18 - dikán: — “

„Azon tekintetből, hogy Gróf Luigi Porro Lambertenghy, Májlandi birtokos, a' már meghalt Marquis Giorgio Porro Lambertenghi' fija, a' Jul. 9 - dikén költ neghivásra a' meghatározott időpontig meg nem jelent, ujonnan parancsolja a' Velenczében lévő Cs. K. rendkívülvaló alsó Biztosság, hogy Gróf Porro a' Büntető törvényes könyvnek 492 - dik Czikkelye szerint, a' jelenlévő Ediktumának kiadattatásától számlálván legfeljebb 60 napok alatt a' Biztosság előtt jelennyen - meg a' végre, hogy azon büntételből, mellyel vádoltatik, magát tisztítsa - ki, a' melly vád abban áll: hogy ő — 1) ször, egy olly öszszeesüvésben részesült, a' melly oda célzott,

hogy Olasz Országban az Auszriai Ország - lást a' Carbonarik' Sektája által, mellyet a' Lombard - Velenczei Státusokra is kiterjeszteni, 's a' Pápa' Státusaiban és Piemontban lévő Sektistákkal is öszszeesüvésben iparkodtak 's meghatároztak vala, felfordítsák — 2) ször, ezen célzással magát ezen titkos társasághoz csatolta — 3) ször, ezen társaságban az 1820 - dik esztendő Augustusának 29 - dik napján költ Felsőge Határozásnak kihirdettetése után is megmaradott, 's ezen társasághoz ezen időpontnak eltelése után is követöket szerezni, 's azt a' Lombard - Velenczei Státusokra is kiterjeszteni iparkodott. Fenn nevezett Gróf Luigi Porro Lambertenghi tehát tudósittatik: hogy ő, ha ezen időszak is eltelvén az alatt a' mondott Biztosság előtt meg nem jelenik, úgy fog tartatni, mint a' ki azon bünt, mellyel vádoltatik, megvallotta, 's ehez képest úgy fognak véle bánni, mint a' törvényekben meghatározottat.

Költ Velenczében September' 15 - ikén 1821 - ben. Aláírták, az Elölülő 's t. “

Egyházi Státusok.

Romában September' 13 - dikán egy Bulla függesztetett - ki 's tétetett minden felé közönségesse az úgynevezett Carbonarik' társasága ellen, melly által ezen társaságnak tagjaira nézve halálos büntetés határozottatott — az ő Cathechismussok megátkozottatott, 's azok, kik őket bejelenteni tartozván ezt meg nem cselekszik, Excommunicatioval büntettetnek. — (Ezen Bulla a' jövő M. Kurirban fog találtatni.)

Magyar Ország.

A' Posoni Ujságlevelek szerint, valamint itt Auszriában, úgy ott is szürnyü

áradásai lévén a' Dunának, nagyon sok kárt okoztak az annak mellyékein lakó népeknek. Sok marha, sőt ember is veszett oda.

Ugyan ezen Ujságlevelekben olvasuk, hogy Ferencz Károly ö Cs. Fő Herczege Püspökiben (Pischdorfban), a' maga katonai gyakorlásának ideje alatt, mellyet a' már nevezett Vasas Regementnél tart, a' Primás ö Herczege palotájában lakott.

* * *

Magyar Országi Tudományos Jegyzetek a' Pesti közönséges levelekből: —

Bár melly kéméletlenül ítéljenek is az idegenek a' Hazánkbeli tudós törekedésekről, s' hár melly igasságtalanul szóljanak is a' Hazánkbeli nem Magyar irók, Nemzeti Literaturánk' emelkedéséről: az igaz Hazafi amazoknak részrehajlását, ezeknek vakmerőségét megveti, és ha nem mutat hat is duzzadt kötetekben kikelő mély tudományos munkákat, mellyek most egész Európában igen ritkák; tisztelettel tekint a' kisebbekre is, és az időtől várván a' tökéletesedést, már az igyekezetet is nagyra betsüli, melly folyton folyva idővel nagyobb gyümölsöket fog hozni. Ezen biztató örömtől indítván, közöljük Nemzeti Literaturánknak e' következő gyümölsöseit:

„Polyhymnia. Két Könyvben írta Vályi Nagy Ferencz, a' Sáros Pataki Collegiumban Exegetica-Theológiát, Ekklé-

siai Történeteket, és Görög Literaturát tanító Professor. S. Patakon nyomtatott Nádaskay András által. 1820.“

Ezen munka nem rég jött az Árús-Boltokba, s' így ámbár nyomtatásának ideje a' múlt esztendőre esik, a' Közönség kezére jutása a' folyó esztendőre tartozik. Ezen kötetben foglaltatnak a' boldogútnak külömbféle Vers nemekben írt jeles Poétai darabjai, s' ugyan azért kedveltetőbbek az olvasásra. Mindenütt tiszta nyelv, elmésség, és világosság uralkodik benne, mellyre nézve már elég méltók, hogy minden Magyarnek kezében forogjanak. Még inkább megnyerheti pedig mindeneknek kedvét azon szép czél, hogy ezen munkának árra főképpen arra vagyon rendeltetve, hogy ugyan ezen Tudós Szerző által vitézi Versekben készült Homerus Iliásza, a' Magyar Literatura díszére kinyomtatassék. A' munka előtt találtatik ezen Tudós Férfü élete leírása, a' hol egyszermind megemlétetnek a' nyomtatásban fíjött, vagy még írásban lévő munkái is; amazok közé tartoznak: Hunyady László történetei. — Pártos Jerusalem. — Odák, Horác Mértékei. — Homér Batrachomomachiaja. — Bion és Moschus Idylliumai. Ezek közé Homér Iliásza 24 énekben. — Magyar Poética. — Deák és Görög Verseinek gyűjteménye. — Prédikációk. Jegyzések a' Magyar Nyelv Természetéről. Méltó itten arról is megemlékezni, hogy ugyan az ö Deák Versei a' fellebb említett helyen és esztendőben kiadattak, mellyek az újabb Deák Poéták között méltó helyet foglalhatnak.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.
(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).